

OBOWIĄZKI ZAWODOWE ARCHITEKTA.

(Uchwałą Koła Architektów w Warszawie z d. 24 czerwca 1907 roku niniejsze podlega corocznie rewizji Koła Architektów, w celu dokonania zmian i uzupełnień).

Zrewidowane 28 stycznia 1925 r.

„Koło Architektów” w Warszawie, uznając konieczność ustalenia zasadniczych zobowiązań postępowania architektów, imię to noszących z godnością; uznając za istotną potrzebę, iżby publiczność, klienci i instytucje mogły poznać gwarancje, jakich mają prawo spodziewać się od architektów, uchwała następujące zasady postępowania członków Koła w stosunkach do kolegów, klientów i wykonawców.

I. Powinności architekta względem siebie i względem kolegów.

- 1) Architekt jest artystą tworzącym budowle. Czynnością jego jest stworzyć i wystudjować kompozycje danej budowli, oznaczyć proporcję, rozkłady, wypracować wszelkie szczegóły, kierować wykonaniem w naturze, sprawdzać rachunki.
- 2) Architekt spełnia zawód wyzwolony, a zatem praca jego winna być wynagradzana wyłącznie drogą honorarjów.
- 3) Podejmując się przedsiębiorstwa, architekt — jako wykonawca, podlega zarządzeniom kolegi, powołanego do kierowania daną robotą.
- 4) Architekt nie poszukuje robót lub klientów za pośrednictwem agentów i nie podejmuje w tym kierunku zabiegów, które musiałyby być ukrywane,
- 5) Wobec kolegów architekt dokłada wszelkich starań celem utrzymania stosunków na wysokości zasad etyką wskazanych. Nie wsuwa się na stanowisko, zajęte przez kolegę. W razie, jeżeli powołany zostanie do objęcia owego stanowiska lub klientów, na skutek śmierci, dobrowolnego zrzeczenia się, czy też usunięcia kolegi przez klienta, powołany architekt uważa się z prawa za stróża i obrońcę honoru i interesów zastąpionego kolegi. Przed objęciem czynności po koledze winno nastąpić porozumienie z tym ostatnim lub jego spadkobiercami.
- 6) Architekt może podjąć roboty na żądanie klienta, chociażby ten ostatni miał swego stałego architekta.
- 7) Architekt podpisuje do zatwierdzenia władzy projekty, przez siebie wyłącznie lub swoje biuro wykonane, zaś w razie podpisania cudzego projektu, to przy podpisie autora, lecz tylko bezinteresownie.
- 8) W każdym architekcie, wypełniającym godnie swe powołanie, uznaje kolegę i za takiego go mianuje.
- 9) Architekt, mający u siebie młodszych kolegów, odbywających u niego praktykę zawodową, winien im udzielać wskazówek na podstawie doświadczenia, oraz traktować ich z wszelkimi względami, nakazanymi przez koleżeństwo.

II. O stosunku architekta do klientów.

- 10) Architekt daje na usługi swemu klientowi współdziałanie swej wiedzy i doświadczenia w traktowaniu z całą sumiennością żądanych projektów, kierowaniu i dozoru robotami, pełne oddanie się i obronę interesów, sobie powierzonych.
- 11) W celu określenia wzajemnych zobowiązań zaleca się architektom zawieranie piśmieniowych umów z klientami.
- 12) W celu uniknięcia spraw sądowych (dotyczących czynności architekta), zaleca się architektom zastrzeżenie sobie w umowach z klientami „sądu polubownego”.

- 13) Architekt winien przygotować projekty umów klienta z przedsiębiorcami i dostawcami i nie zgadzać się na zawarcie umów, mogących z punktu widzenia zawodowego powodować straty którejkolwiek ze stron.
- 14) Architekt nie daje się wciągnąć przez klienta w działanie ze szkodą osób trzecich. Nie podejmuje się czynności, któreby mogły kompromitować tak dobrze jego samego, jak osoby trzecie, lub któreby pociągnąć mogły za sobą niepożądane następstwa i wypadki. W tym razie zawiadamia klienta o niemożności odpowiedzenia jego żądaniu.
- 15) Architekt winien dołożyć wszelkich starań, aby na mocy umowy jego z klientem, ten ostatni nie miał prawa do dawania rozporządzeń przedsiębiorcom lub wykonawcom poszczególnych robót, któreby w czemkolwiek paraliżować mogły zajęcia architekta przy budowie, lub też narazić na wypadki.
- 16) Uprzedzić winien klienta piśmiennie o skutkach i następstwach zmian, zaprowadzonych podczas wykonania zamierzonego zakresu i programu budowy.
- 17) Ponieważ architekt winien być wynagradzany wyłącznie przez klienta, przeto nie pobiera żadnych wynagrodzeń pod jakąkolwiek postacią od przedsiębiorców, dostawców, sprzedawców czy też nabywców gruntów lub nieruchomości, którzy zawarli lub mogą zawrzeć umowę z jego klientem oraz wszelkich osób zainteresowanych daną umową.
- 18) Architekt winien składać klientowi kopie planów wykonawczych, deklaracje i oferty, na których podstawie zawarta została umowa, jak również sprawdzone rachunki przedsiębiorców i rzemieślników, pozostawiając u siebie szkice, oryginały planów i detale.
- 19) Architekt nie przyjmuje udziału w sądzie jako ekspert w sprawie, w której jedną ze stron jest jego klient, jak niemniej usuwa się od ekspertyzy, o ile w danej sprawie już poprzednio zajął określone stanowisko.

III. Obowiązki architekta względem przedsiębiorców i wykonawców.

- 20) Architekt używa przysługującego mu autorytetu moralnego, w celu zapewnienia pracownikom warunków możliwie najdogodniejszych w wykonywaniu przez nich robót zawodowych.
- 21) Odnośnie przedsiębiorców i dostawców architekt zachowuje bezwzględną niezależność (zresztą patrz § 18).
- 22) Architekt nie zamieszcza w kontraktach zawieranych z przedsiębiorcami żadnego warunku, skłaniającego tychże do wydatków na swoją korzyść, jak również korzystania z prac i czynności, które według umowy architekt winien sam wykonać,
- 23) Wydaje przedsiębiorcy zaświadczenie na zaliczki lub raty podług warunków umowy, albo w braku tejże, w miarę wykonanych robót. Przy regulowaniu rachunków dopuszcza przedsiębiorcę do reklamacji. Nie przetrzymuje rachunków przedsiębiorców lub dostawców ponad termin, który winien być każdorazowo w umowie z przedsiębiorcą przewidziany, chyba, że treść rachunków stanowi przedmiot sporu lub procesu prawnego.
- 24) Jeżeli klientem jest przedsiębiorca lub spółka budowlana, architekt i w tym razie wynagradzany jest wyłącznie przez honorarjum. Nie ciąży na nim nigdy ryzyko strat lub zysków, które są treścią przedsiębiorstwa, w przeciwstawieniu do wyzwolonego zawodu architekta.

Powyższe przepisy obowiązują wszystkich członków „Koła Architektów w Warszawie”.